

Diarienummer: xx-xxx/xx
Datum: 2023-08-08
Förvaltning: Kommunstyrelseförvaltningen
Enhet: Samhällsbyggnadsenheten
Handläggare: Malin Jaans
Nämnd: Kommunstyrelsen

Hallstahammars kommuns remissvar på Boverkets förslag till föreskrifter för översiktsplan

Ärendets beredning

Boverket har tagit fram förslag till föreskrifter om översiktsplan (Boverkets diarienummer 2787/2022) som Hallstahammars kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på. Ärendet har beretts av Malin Jaans, planarkitekt på Samhällsbyggnadsenhet.

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Boverket har tagit fram förslag till föreskrifter om översiktsplan (Boverkets diarienummer 2787/2022) som Hallstahammars kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på.

Föreskrifterna är tänkta att utgöra en del i den pågående digitaliseringen av översiktsplaneprocessen. Föreskriftsförslaget innehåller regler för informationens definition och identifiering. Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 maj 2024 och vara tvingande för översiktsplaner som påbörjas efter 1 januari 2027. Sedan tidigare finns ÖP-modellen där det sedan version 2.1 även finns ett förslag på databasstruktur.

Förvaltningens yttrande

Hallstahammars kommun är i grunden positiva till en digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och håller med Boverket om att en enhetlig och effektiv digital samhällsbyggnadsprocess kan medföra flera nyttor. Exempelvis finns fördelar med att översiktsplaner blir likartade vilket underlättar för likväl de som arbetar med samhällsplanering som aktörer i samhället som har behov av att läsa flera kommuners översiktsplaner. Hallstahammars kommunen anser därav att det är bra med ÖP-modellen som utgör ett stöd för digital översiktsplanekarta.

En översiktsplan har till skillnad från den juridisk bindande detaljplanen behov av att vara mer öppen i sin utformning och dess kartmaterial behöver också en mer övergripande detaljeringsgrad utan för exakta gränser. Hallstahammars kommun befinner sig nu i processen att ta fram en ny översiktsplan där gränstragningar i markanvändningskartan diskuteras. Eftersom gränserna enbart blir ungefärliga och preliminärt avgränsade (dock finns risker att gränserna tolkas som skarpare än vad som är lämpligt för en översiktsplan vid en allt för inzoomad nivå) ser kommunen ett stort behov av att kunna ha kontroll och låsa inzoomningsnivån för läsaren för att översiktsplanen ska användas som vägledning. Är tanken att översiktsplaner ska kunna presenteras i en gemensam nationell plattform anser Hallstahammars kommun att risken för att bibehålla den detaljeringsgraden som krävs blir svårare vilket kan få negativa konsekvenser för utformningen av översiktsplanen vilket Hallstahammars kommun inte anser är en aspekt som Boverket har studerat tillräckligt i konsekvenserna av förslag till föreskrifter om översiktsplan.

Kommunerna behöver ha tillgång till en programvara för att skapa den information som krävs för att efterleva kraven i författningen. Hallstahammars kommun vill skicka med att den enhetlighet som digitaliseringen möjliggör för är positiv men att det kan uppstå förvirring om programvarulösningarna kommer att skilja sig lika markant som det gjort för digitala detaljplaner och planbeskrivningar. Det är positivt att inte reglera programvarulösningar i detalj men Hallstahammars kommun funderar på om det ändå finns behov av ytterligare vägledning i frågan.

Alla kommuner har olika politiska styren där översiktsplanen som instrument syftar till att tydliggöra kommunens intentioner för den framtida utvecklingen. Hallstahammars kommun anser att konsekvenserna för den politiska dimensionen av en översiktsplan kräver vidare undersökning. I förslaget redogörs även för den regionala och nationella nyttan av föreskrifterna som till exempel att översiktliga sammanställningar och analyser blir möjliga. Kommunen vill lyfta att översiktsplanens roll främst är att forma en strategisk utveckling för kommunen och vägleda den kommunala verksamheten och samhällsplaneringen framåt. Enhetliga översiktsplaner på nationell nivå bör därav inte ske på bekostnad av översiktsplanen som verktyg för kommunen att bedriva en god långsiktig planering för att tillgodose sina behov.

Hallstahammars kommun är inte övertygade om att föreslagna föreskrifter är korrekt anpassade för översiktsplanen som verktyg och vill poängtera att även om en nationell enhetlighet är viktigt för digitaliseringen och medför flera nyttor så är det i första hand viktigast att översiktsplanen som strategiskt planinstrument fortsatt ska kunna vara det verktyg som Sveriges kommuner behöver.

Hallstahammars kommun vill även påpeka att remisstiden som Boverket har satt för denna remiss inte är anpassad i förhållande till hur kommunerna har sina politiska sammanträden och önskar att bättre hänsyn till detta kan tas i framtiden.

För Kommunstyrelseförvaltningen

Malin Jaans, Planarkitekt